

اندیشه های نوین در ورزش تربیتی

دوره ۱، شماره ۱، بهار ۱۴۰۳

ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته های ورزشی

جلیل پورزرننگار*

دکترای تخصصی، دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه تهران، ایران

چکیده

ورزش، یکی از اموری است که به عناوین مختلف در جهان مطرح است و گروه زیادی از افراد در اشکال گوناگون با آن سر و کار دارند. پژوهش حاضر با هدف ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته های ورزشی انجام شده است. این پژوهش به صورت کمی و به شیوه توصیفی - پیمایشی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را مربیان فعال باشگاه های ورزشی استان گیلان تشکیل داده اند و نمونه های آماری به صورت خوشه ای تعیین و در تکمیل پژوهش مشارکت نموده اند. ابزار جمع آوری اطلاعات پژوهش پرسشنامه می باشد که از دو بخش تشکیل شده است: در بخش اول، به ویژگی های جمعیت شناختی مربیان و در بخش دوم، به دانش فنی مربیان در قبال هنرجویان خود پرداخته شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده های پژوهش از روش های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شده است. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته های ورزشی به ترتیب در حیطه های آموزش علمی و اصولی ($t = 4/47$ و $\alpha = 0/05$)، هدف گذاری تمرین ($t = 4/22$ و $\alpha = 0/05$)، تسهیل فرایند یادگیری ($t = 4/11$ و $\alpha = 0/05$)، القای روحیه رقابت سالم ($t = 3/65$ و $\alpha = 0/05$)، بهبود مهارت های ورزشی ($t = 3/52$ و $\alpha = 0/05$)، و کمک های اولیه ($t = 3/28$ و $\alpha = 0/05$)، مناسب ارزیابی شده است و تفاوت معنی داری میان دانش فنی مربیان مرد و زن استان گیلان در قبال هنرجویان رشته های ورزشی وجود ندارد. پیشنهاد می گردد که مربیان ورزشی برای توسعه میزان دانش فنی و افزایش دانش فنی مربیگری خود در قبال هنرجویان، در دوره های دانش افزایی، همایش ها، کنگره ها و دوره های بازآموزی شرکت فعالی داشته باشند.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۰۷

شماره صفحات: ۴۵-۵۶

واژگان کلیدی:

ارزیابی، دانش فنی، مربی، هنرجو، ورزش.

استناد به مقاله:

پورزرننگار، جلیل. (۱۴۰۲). ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته های ورزشی. اندیشه های نوین در ورزش تربیتی، ۱ (۱)، ۴۵-۵۶.

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید.

DOI: <https://doi.org/10.22034/NTES.2024.399176.1003>

URL: https://ntes.imamreza.ac.ir/article_190564.html

مقدمه

ورزش، یکی از اموری است که در جهان به صورت جدی مطرح بوده و از جهات مختلف دارای اهمیت است (فرهادفر، ۱۳۹۲). امروزه ورزش و فعالیت‌های بدنی جزء لاینفک برنامه‌های کلان دولت برای تمامی اقشار مختلف جامعه به شمار می‌رود (موتمنی و همکاران، ۱۳۹۳). ورزش ترکیبی از فعالیت‌های فیزیکی عادی و معمول و مهارت‌های شخصی می‌باشد و به‌عنوان تفریح و یک‌سری از قوانین که برای مسابقه، لذت بردن و رسیدن به برتری ضرورت دارد تا رعایت شوند، به‌شمار می‌رود (فرهادفر، ۱۳۹۲). ورزش به‌عنوان یک زبان جهانی، وسیله‌ای قدرتمند برای تحول اقتصادی و اجتماعی بوده و می‌توان از آن برای نزدیک‌تر کردن فرهنگ‌ها به یکدیگر، کاستن تضادهای فرهنگی و آموزش مردم استفاده نمود (پورکیانی و همکاران، ۱۳۹۴). در عصر حاضر، ورزش به‌عنوان یک ابزار چند بعدی با تأثیرات گسترده، جایگاه و نقش ارزشمند خود را در اقتصاد، سلامتی افراد، گذران اوقات فراغت سالم، بانشاط و لذت‌بخش، در آموزش و پرورش مردم به‌ویژه نسل نوجوان و جوان، در ایجاد روابط اجتماعی بین مردم در جامعه متجلی کرده است (مطلبی و همکاران، ۱۳۹۷). ورزش علاوه بر این‌که یک فعالیت فردی برای افزایش توان فیزیکی و روحی در افراد محسوب می‌شود، دارای مزایای اجتماعی نیز می‌باشد (جلالی، ۱۳۹۰). پرداختن به سطوح پایه ورزش، با احساس مشارکت و انگیزه عمل همراه است که این امر منجر به توسعه ورزش و افزایش سلامت اجتماع می‌شود (هامر و همکاران^۱، ۲۰۱۴). ورزش تنها زمینه‌ای برای فعالیت‌هایی است که کارشان رشد دادن و تکامل بخشیدن به مهارت‌های بدنی است. از طریق ورزش امکان سنجش مهارت‌های حرکتی و توسعه زمینه‌های این مهارت‌ها برای انسان و انطباق حرکتی او با محیط‌هایی که انسان آن‌ها را می‌سازد، فراهم آمده است (قدیمی و همکاران، ۱۳۹۶). دین مبین اسلام درباره ورزش‌های زمان خود به صراحت اظهارنظر و کراراً پرداختن به آن‌ها را توصیه نموده است. در احادیث آمده است که حضرت پیامبر (ص) فرموده‌اند: به فرزندان خود شنا، اسب‌سواری و تیراندازی بیاموزید (آذربانی و کلاتری، ۱۳۹۳). در برنامه‌های ورزشی باید بر جنبه‌های مثبت ورزش تأکید بیشتری نمود (جارسما و همکاران^۲، ۲۰۱۴). با توجه به نقش و جایگاه پررنگ دانش، در ورزش و فعالیت‌های ورزشی، در این قسمت به تعاریفی کوتاه از میزان دانش مربیان ورزشی در قبال هنجاریان می‌پردازیم.

دانش عبارت است از برخورداری از ظرفیت و پتانسیل هرگونه اقدام. دانش به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین عوامل موفقیت کشورهای توسعه‌یافته تلقی می‌شود (جلوداری ممقانی، ۱۳۹۵). مربیگری شامل: هدایت و رهبری ورزشکاران در یادگیری و آموزش‌های فنی و مهارت‌های زندگی از جمله هماهنگی و راهنمایی ورزشکاران در اجرای این مهارت‌ها می‌باشد (دراکو و همکاران^۳، ۲۰۰۶). مربی ورزش به‌عنوان یکی از عوامل مهم در بهبود کارکرد و عملکرد تیم‌های ورزشی و چهره اصلی و مرکزی محسوب می‌شود (باقری و همکاران، ۱۳۹۹). مربیان از طریق تمرینات و مسابقات

1. Hamer et al.
2. Jaarsma et al.
3. Drakou et al.

می‌توانند شایستگی‌های خود را نشان دهند؛ چرا که آن‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین افراد مؤثر بر تجربیات بازیکنان به‌شمار می‌روند (ایس و همکاران^۱، ۲۰۰۵). مربیان نقش مهمی در شکل‌دادن به تجربیات روزانه ورزشکاران دارند؛ زیرا آن‌ها زمان قابل توجهی از روز را در کنار ورزشکاران خود می‌گذرانند (استبینگز و همکاران^۲، ۲۰۱۶). ورزشکارانی که از رفتار حمایتی مربیان خود برخوردار هستند، دارای انگیزه بیشتر و مستقل‌تری نسبت به دیگر ورزشکاران می‌باشند (ریناردز و همکاران^۳، ۲۰۱۹). سه ویژگی مربیان موفق، دانش ورزشی، انگیزه برای موفقیت، و توانایی انتقال فکر است (نوروزی، ۱۳۹۴). فقدان دانش در آموزش مهارت‌ها، خطر صدمه و ناامیدی را در پی دارد. هرچه مربیان دانش بیشتری در آموزش مهارت‌های پایه‌ای رشته ورزشی خود داشته باشند و درباره فنون مریگری و تربیت صحیح و آموزش بدانند، خود مربیان و ورزشکارانشان از کار لذت بیشتری خواهند برد. مربیان برای موفق شدن به انگیزه نیاز دارند و هنرجویان به زمان. اگر مربی تمام دانش، فنون و مهارت‌های لازم برای آموزش را بداند ولی فاقد انگیزه برای استفاده از آن‌ها باشد، مربی موفق نخواهد بود. گاهی نیز مربیان انگیزه دارند؛ اما وقت ندارند، یعنی انگیزه برای وقت‌گذاری و بهتر شدن را ندارند. مربیانی که دارای قدرت انتقال فکر و احساسات هستند، آمادگی بیشتری برای حفظ احترام به ورزشکاران را دارند و به نوبه خود از جانب ورزشکاران از احترام بیشتری برخوردار می‌شوند. مربیان، احساس شادمانی، ناامیدی، بی‌قراری و خشم را در ورزشکاران درک می‌کنند و به سخنان ورزشکاران گوش می‌دهند و درک خود را از آن‌چه می‌شنوند بیان می‌کنند. با توجه به این‌که در رده‌های سنی پایین و در دوره‌های نوجوانی و جوانی، ورزشکاران به شدت تحت تأثیر رفتارهای مربیان هستند، نوع رفتار مربیان می‌تواند در اشتیاق ورزشکاران و یا ایجاد نگرش در آن‌ها نسبت به رشته‌های ورزشی نقش مهمی داشته باشد (باقری و همکاران، ۱۳۹۹).

ورزش پدیده‌ای است که به عناوین مختلف در جوامع امروزی مطرح شده است و گروه زیادی از افراد در اشکال گوناگون به صورت فعال یا غیرفعال با آن سروکار دارند. هدف از انجام این پژوهش، ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی می‌باشد. در پژوهش حاضر، قلمرو در رابطه با سه عامل موضوعی، مکانی و زمانی بررسی گردیده است. قلمروی موضوعی این پژوهش در حوزه تربیت بدنی و علوم ورزشی می‌باشد که به ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی می‌پردازد. از نظر قلمروی مکانی، این پژوهش در شهر رشت واقع در استان گیلان انجام گرفته است؛ همچنین در رابطه با قلمروی زمانی نیز لازم به ذکر است که جمع‌آوری اطلاعات موردنیاز این پژوهش، در بازه زمانی آذر ماه سال ۱۴۰۱ تا پایان فروردین ماه سال ۱۴۰۲ صورت گرفت. به نظر می‌رسد در این پژوهش، پاسخ نهایی برای این پرسش به دست آید که، دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی در چه سطحی قرار دارد؟

1. Eys et al.

2. Stebbings et al

3. Reynders et al

مبانی نظری پژوهش

مبانی نظری یک پژوهش، به نظریه‌ها، چارچوب‌ها، یا مفاهیمی گفته می‌شود که در پایه‌ریزی یک پژوهش، مدنظر پژوهشگر یا پژوهشگران قرار می‌گیرد و به آن استناد می‌شود. در این بخش از پژوهش، به بررسی چند پژوهش خارجی و داخلی مرتبط با این مطالعه پرداخته می‌شود:

- ریناردز و همکاران (۲۰۱۹)، در پژوهشی با عنوان «مربیگری مربی: تأثیرات مداخله‌ای رفتار مربی و حمایت بر نیاز و انگیزه و مشارکت ورزشکار» نشان دادند که ورزشکارانی که از رفتار حمایتی مربیان خود برخوردار هستند دارای انگیزه بیشتر و مستقل‌تری نسبت به دیگر ورزشکاران می‌باشند و مربیان ورزشی باید در سبک‌های حمایتی خود انگیزه‌های ورزشکاران را در نظر گرفته و در آن مهارت بیشتری کسب نمایند.
- باقری و همکاران (۱۳۹۹)، در پژوهشی با عنوان «همبستگی ادراک از شایستگی مربی، جو انگیزشی با اشتیاق به ورزش در ورزشکاران» نشان دادند که بین جو انگیزشی و شایستگی مربیگری با اشتیاق ورزشی همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد؛ همچنین اعلام داشتند که، میان شایستگی مربیگری با جو انگیزشی نیز همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد.
- سلامی و کاظمی (۱۳۹۷)، به بررسی مسئولیت مدنی مربیان و معلمان ورزش در قبال ورزشکاران و دانش‌آموزان پرداختند و اعلام داشتند که وظایف متعددی برعهده مربیان و معلمان ورزشی نهاده شده است. برخی از وظایف مربوط به ارتباط معلمان و مربیان ورزشی با ورزشکاران و دانش‌آموزان است؛ که اگر معلم و مربی ورزشی وظایفی را که براساس آیین‌نامه‌ها و قوانین کلی مرتبط با آن ورزش بر عهده دارند، مطابق قانون انجام ندهند، مسئول جبران خسارات وارده خواهند بود.
- نوروزی (۱۳۹۴)، در پژوهشی با عنوان «بررسی نقش و جایگاه مربیان در حوزه ورزش حرفه‌ای» اعلام داشت که فقدان دانش مربی در آموزش مهارت‌ها، خطر صدمه و ناامیدی را برای ورزشکاران در پی خواهد داشت و هرچه مربیان ورزشی دانش بیشتری درباره آموزش مهارت‌های رشته ورزشی خود داشته باشند، در کارشان موفق‌تر خواهند بود.
- یوسفی و همکاران (۱۳۹۲)، در پژوهشی با عنوان «ارزیابی دانش مربیان ورزش درباره کمک‌های اولیه به ورزشکاران آسیب‌دیده در میادین ورزشی» نشان دادند که میزان آگاهی بیشتر مربیان مرد در سطح پایین و بیشتر مربیان زن در سطح متوسط است؛ همچنین، بین میزان آگاهی مربیان با مدرک تحصیلی ارتباط معنی‌داری وجود دارد و با سابقه مربیگری و سن مربیان ارتباط معنی‌داری وجود ندارد. آن‌ها همچنین اعلام نمودند که با توجه به نقش پراهمیت مربیان در توسعه ورزش و اجتناب‌ناپذیری آسیب‌های ورزشی، تلاش برای آموزش کمک‌های اولیه در سطوح دوره‌های مربیگری ضروری است.

در دنیای کنونی شاهد آن هستیم که پیشرفت فن‌آوری موجب شده است تا پویایی و انجام ورزش و فعالیت‌های ورزشی در زندگی افراد جامعه به نوعی کاهش یابد و اگر نسل جدید، دوران جوانی و نوجوانی را با همین سبک زندگی ادامه دهند، زمانی که به میانسالی برسند، دیگر انسان فعالی نخواهند بود و کارایی و بهره‌وری پایین‌تری خواهند داشت. در این میان، بالابردن سطح دانش فنی مربیان ورزشی برای تربیت و آموزش و پرورش هنرجویان رشته‌های ورزشی و علاقه‌مند نمودن آن‌ها به حوزه تربیت بدنی و ورزش به شدت احساس می‌شود. مبانی نظری پژوهش نشان داد، ورزشکارانی که از رفتار حمایتی مربیان خود برخوردار هستند، دارای انگیزه بیشتر و مستقل‌تری نسبت به دیگر ورزشکاران می‌باشند و همبستگی مثبت و معنی‌داری بین جو انگیزشی و شایستگی مربیگری با اشتیاق ورزشی وجود دارد. همچنین با توجه به نقش پراهمیت مربیان در توسعه ورزش و اجتناب‌ناپذیری آسیب‌های ورزشی، تلاش برای آموزش کمک‌های اولیه در سطوح دوره‌های مربیگری ضروری است و اگر مربیان ورزشی وظایفی را که براساس آیین‌نامه‌ها و قوانین کلی مرتبط با آن ورزش بر عهده دارند، مطابق قانون انجام ندهند، مسئول جبران خسارات وارده خواهند بود. هرچه مربیان ورزشی دانش بیشتری درباره آموزش مهارت‌های رشته ورزشی خود داشته باشند، در کارشان موفق‌تر خواهند بود.

اندریشه‌های نوین در ورزش تربیتی

بهار ۱۴۰۳ شماره ۱

۴۹

روش‌شناسی پژوهش

روش‌شناسی پژوهش، رویکرد کلی از تفکر و مطالعه درباره واقعیت اجتماعی یا پدیده مورد مطالعه را مشخص می‌کند (قاسمی و همکاران، ۱۴۰۰). در پژوهش حاضر، از روش کمی برای دستیابی به اطلاعات کامل در ارتباط با موضوع پژوهش استفاده شده است. روش تحقیق کمی در این پژوهش از نوع توصیفی - پیمایشی بوده که به منظور ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی انجام شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر را مربیان ورزشی فعال باشگاه‌های ورزشی فوتبال، بسکتبال، بدن‌سازی و پرورش اندام، تکواندو، هاکی و کاراته استان گیلان تشکیل دادند و نمونه‌های آماری به صورت خوشه‌ای و با توجه به جدول کرجسی و مورگان به تعداد ۳۸۴ نفر تعیین شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پژوهش پرسشنامه‌ای می‌باشد که از دو بخش تشکیل شده است: در بخش اول، به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مربیان و در بخش دوم، به دانش فنی مربیان در قبال هنرجویان پرداخته می‌شود. ابزار پرسشنامه شامل شش عامل اصلی و ۴۲ گویه می‌باشد که با طیف پنج درجه‌ای لیکرت که مقیاسی مجموع و مرکب است و گزینه‌های پنج‌گانه از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) را در بر دارد تکمیل شده است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شده است. همچنین نرم‌افزارهای استفاده شده در این پژوهش، نرم‌افزارهای Spss 23 و Excell می‌باشند.

یافته‌های پژوهش

یافته‌های پژوهش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جنسیت مربیان ورزشی استان گیلان را نشان می‌دهد که در جدول ۱ آورده شده است. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جنسیت مربیان ورزشی استان گیلان نشان می‌دهند که با توجه به فراوانی جدول، مردان ۱۹۵ نفر و زنان ۱۸۹ نفر از پاسخ‌دهندگان را تشکیل می‌دهند. همینطور مد (نما) نشان می‌دهد که بیشتر پاسخ‌دهندگان این پژوهش مربیان مرد می‌باشند.

جدول ۱: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جنسیت مربیان ورزشی استان گیلان

ردیف	جنسیت	فراوانی	مد (نما)
۱	مرد	۱۹۵	مرد
۲	زن	۱۸۹	
N = ۳۸۴			

در جدول ۲، ویژگی‌های جمعیت‌شناختی سن مربیان ورزشی استان گیلان آورده شده است. با توجه به فراوانی جدول، ۶۲ مربی کمتر از ۳۰ سال، ۱۳۵ مربی بین ۳۱ تا ۴۵ سال، ۱۰۸ مربی بین ۴۶ تا ۵۵ سال، ۵۲ مربی بین ۵۶ تا ۶۵ سال، و همچنین ۲۷ مربی بیشتر از ۶۶ سال سن دارند و پاسخ‌دهندگان این پژوهش را تشکیل می‌دهند. همینطور مد (نما) نشان می‌دهد که بیشترین پاسخ‌دهندگان این پژوهش در بازه سنی ۳۱ تا ۴۵ سال و کمترین پاسخ‌دهندگان این پژوهش در بازه سنی بیشتر از ۶۶ سال قرار دارند.

جدول ۲: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی سن مربیان ورزشی استان گیلان

ردیف	سن	فراوانی	مد (نما)
۱	کمتر از ۳۰ سال	۶۲	۳۱ تا ۴۵ سال
۲	۳۱ تا ۴۵ سال	۱۳۵	
۳	۴۶ تا ۵۵ سال	۱۰۸	
۴	۵۶ تا ۶۵ سال	۵۲	
۵	بیشتر از ۶۶ سال	۲۷	
N = ۳۸۴			

در جدول ۳، ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی آورده شده است. براساس نتایج به‌دست آمده، دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی به‌ترتیب در حیطه‌های آموزش علمی و اصولی ($t = ۴/۴۷$ و $\alpha = ۰/۰۵$)، هدف‌گذاری تمرین ($t = ۴/۳۲$ و $\alpha = ۰/۰۵$)، تسهیل فرایند یادگیری ($t = ۴/۱۱$ و $\alpha = ۰/۰۵$)، القای روحیه

رقابت سالم ($\alpha = 0/05$ و $t = 3/65$)، بهبود مهارت‌های ورزشی ($\alpha = 0/05$ و $t = 3/52$)، و کمک‌های اولیه ($\alpha = 0/05$ و $t = 3/28$)، مناسب ارزیابی شده است.

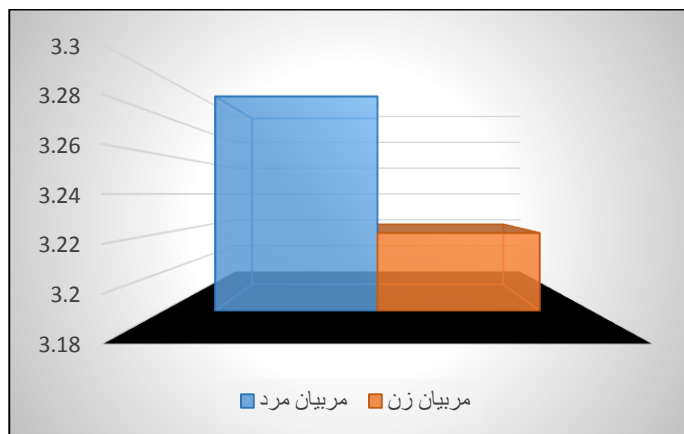
جدول ۳: ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی

ردیف	دانش فنی	میانگین	انحراف معیار	درجه آزادی	آزمون t	سطح معنی‌داری
۱	آموزش علمی و اصولی	۴/۱۲	۰/۸۲	۳۸۳	۴/۴۷	۰/۰۵
۲	هدف‌گذاری تمرین	۳/۹۴	۰/۴۸	۳۸۳	۴/۳۲	۰/۰۵
۳	تسهیل فرایند یادگیری	۳/۸۵	۰/۴۸	۳۸۳	۴/۱۱	۰/۰۵
۴	القای روحیه رقابت سالم	۳/۷۰	۰/۷۵	۳۸۳	۳/۶۵	۰/۰۵
۵	بهبود مهارت‌های ورزشی	۳/۵۹	۰/۸۹	۳۸۳	۳/۵۲	۰/۰۵
۶	کمک‌های اولیه	۳/۵۱	۰/۴۲	۳۸۳	۳/۲۸	۰/۰۵

جدول ۴، مقایسه دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی را نشان می‌دهد. براساس این نتایج ($\alpha = 0/05$ و $t = 0/48$)، تفاوت معنی‌داری میان دانش فنی مربیان مرد و زن استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی وجود ندارد. در شکل ۱، مقایسه دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی آورده شده است.

جدول ۴: مقایسه دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی

ردیف	جنسیت	فراوانی	میانگین	انحراف معیار	آزمون t	سطح معنی‌داری
۱	مرد	۱۹۵	۳/۲۹	۰/۶۹		
۲	زن	۱۸۹	۳/۲۲	۰/۶۲	۰/۴۸	۰/۰۵
N = ۳۸۴						

شکل ۱: مقایسه دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی

نتایج پژوهش

پژوهش حاضر با هدف ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی انجام شد. این پژوهش به صورت کمی و به شیوه توصیفی - پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش را مربیان فعال باشگاه‌های ورزشی استان گیلان تشکیل دادند و نمونه‌های آماری به صورت خوشه‌ای و با تعداد ۳۸۴ نفر تعیین شد و این افراد در تکمیل پژوهش مشارکت نمودند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پژوهش پرسشنامه‌ای متشکل از دو بخش بود که عبارتند از: بخش اول که به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مربیان می‌پردازد و بخش دوم، دانش فنی مربیان در قبال هنرجویان خود را مورد بررسی قرار می‌دهد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی استفاده شد. یافته‌های پژوهش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جنسیت مربیان ورزشی استان گیلان را نشان داد که با توجه به فراوانی، مردان ۱۹۵ نفر و زنان ۱۸۹ نفر از پاسخ‌دهندگان را تشکیل دادند. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی سن مربیان ورزشی استان گیلان نشان داد که با توجه به فراوانی، ۶۲ مری کمتر از ۳۰ سال، ۱۳۵ مری بین ۳۱ تا ۴۵ سال، ۱۰۸ مری بین ۴۶ تا ۵۵ سال، ۵۲ مری بین ۵۶ تا ۶۵ سال، و همچنین ۲۷ مری بیشتر از ۶۶ سال سن داشتند و پاسخ‌دهندگان این پژوهش را تشکیل دادند. براساس نتایج به دست آمده از ارزیابی دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی، دانش فنی آنان به ترتیب در حیطه‌های مختلفی قرار می‌گیرند که عبارتند از: ۱) آموزش علمی و اصولی، که باید به طور صحیح و بر مبنای دانش کافی مربیان ورزشی انجام گیرد؛ زیرا در آموزش باید به ویژگی‌های مختلفی مانند: تفاوت‌های فردی هنرجویان توجه نمود و حرکات ورزشی باید با دقت و مختص به هنرجویان رده‌های سنی مختلف متناسب با سطح آنان آموزش داده شوند: $t = 4/47$ و $\alpha = 0/05$ ، ۲) هدف‌گذاری/تمرین، که باید اهداف از پیش تعیین شده مشخص و قابل ارزیابی باشند که به طور کوتاه مدت، میان مدت یا بلندمدت طراحی می‌شوند و مربیان را در مسیر آموزش هنرجویان رشته‌های ورزشی هدایت می‌نمایند. این اهداف باید از نظر احساسی و انگیزشی به اندازه کافی جذاب باشد تا بتوان برای دستیابی به آن‌ها تلاش نمود: $t = 4/32$ و $\alpha = 0/05$ ، ۳) تسهیل فرایند یادگیری، که با مشارکت هنرجویان آغاز می‌گردد و به معنای حضور

فعال و قدم به قدم آن‌ها در فرآیند یادگیری زیر نظر مربی می‌باشد؛ مربی با اتکاء به دانش فنی و آگاهی‌های علمی و عملی خود، فرایند یادگیری را برای هنرجویان ساده‌تر می‌نماید: $t = 4/11$ و $\alpha = 0/05$ ، ϵ القای روحیه رقابت سالم، که رقابت سالم مظهر روحیه ورزشی و عضویت مؤثر در یک تیم می‌باشد. مربیان باید از ابتدا این اصل را به هنرجویان رشته‌های ورزشی خود بیاموزند و انتقال دهند که فردی که در یک رقابت سالم شرکت می‌کند و تلاش دارد تا موفق شود، از دیدن موفقیت و رقابت با دیگران نیز لذت می‌برد؛ زیرا روحیه رقابتی فرد از یک طرز تفکر رشد نشأت می‌گیرد و به روشی مثبت برای کمک به ایشان در رسیدن به اهدافشان به کار می‌رود: $t = 3/65$ و $\alpha = 0/05$ ، δ بهبود مهارت‌های ورزشی، که به تقویت عضلات اصلی بدن و افزایش توانایی‌های جسمانی، روانی و اجتماعی هنرجویان کمک می‌کند. مربیان با تمرینات مناسب و اصولی، هنرجویان را به انجام صحیح حرکات ورزشی و بهبود عملکرد مهارتی آن‌ها در ورزش هدایت می‌کنند: $t = 3/52$ و $\alpha = 0/05$ ، γ کمک‌های اولیه، که کمک‌های اولیه عبارتند از: اقدامات با درمان‌های ساده و فوری که بلافاصله پس از بروز یک سانحه برای افراد آسیب‌دیده انجام می‌شوند و یا آن‌که، برای افرادی که به سرعت بدحال شده‌اند، قبل از رسیدن آمبولانس، پزشک و یا افرادی که در زمینه امدادگری صلاحیت لازم را دارا باشند، ارائه می‌گردند. مربیان ورزشی باید به اندازه کافی با کمک‌های اولیه در صورت بروز حادثه در حین تمرینات ورزشی برای هنرجویان آگاه باشند و حتی هنرجویان خود را نیز با کمک‌های اولیه آشنا سازند: $t = 3/28$ و $\alpha = 0/05$ ؛ در انتها، مقایسه دانش فنی مربیان استان گیلان در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی نیز نشان داد که براساس نتایج به‌دست آمده $t = 0/48$ و $\alpha = 0/05$ ، تفاوت معنی‌داری میان دانش فنی مربیان مرد و زن استان گیلان وجود ندارد.

پژوهش حاضر در حیطه آموزش علمی و اصولی با پژوهش‌های مطلبی و همکاران (۱۳۹۷)، آذربانی و کلاتری (۱۳۹۳)، و دراگو و همکاران (۲۰۰۶) هم‌خوانی دارد، زیرا آن‌ها نیز به نقش آموزش و پرورش نسل جوان و یادگیری آموزش‌های فنی و مهارت‌های زندگی ورزشکاران توجه داشتند. در حیطه هدف‌گذاری تمرین، این پژوهش با پژوهش‌های هامر و همکاران (۲۰۱۴) و جلالی (۱۳۹۰) هم‌خوانی دارد، زیرا آن‌ها نیز به اهداف جسمانی و روانی ورزش و مزایای اجتماعی آن تأکید نمودند. این پژوهش با پژوهش‌های هامر و همکاران (۲۰۱۴) و موتمنی و همکاران (۱۳۹۳) در حیطه تسهیل فرایند یادگیری در یک راستا می‌باشد و هم‌خوانی دارد، زیرا آن‌ها نیز حضور تمامی اقشار مختلف جامعه در ورزش را عاملی برای توسعه ورزش و سلامت جامعه معرفی کردند. پژوهش حاضر در حیطه القاء روحیه رقابت سالم با پژوهش‌های ریناردز و همکاران (۲۰۱۹)، مطلبی و همکاران (۱۳۹۷) و پورکیانی و همکاران (۱۳۹۴) هم‌خوانی دارد، زیرا آن‌ها نیز به نقش رفتار حمایتی مربیان بر انگیزه ورزشکاران در رقابت و کاستن تضادهای فرهنگی به‌وسیله ورزش اشاره داشتند. این پژوهش با پژوهش‌های قدیمی و همکاران (۱۳۹۶) و فرهادفر (۱۳۹۲) در حیطه بهبود مهارت‌های ورزشی در یک راستا می‌باشد، زیرا آن‌ها نیز اعلام نمودند که ورزش، زمینه‌ای برای فعالیت‌هایی است که کارشان رشد دادن و تکامل بخشیدن به مهارت‌های بدنی و توسعه آن‌ها است و از این جهت دارای اهمیت می‌باشد؛ همچنین

در حیطه کمک‌های اولیه، این پژوهش با پژوهش‌های باقری و همکاران (۱۳۹۹) و یوسفی و همکاران (۱۳۹۷) در یک راستا می‌باشد و هم‌خوانی دارد، زیرا آن‌ها نیز به آموزش کمک‌های اولیه در سطوح دوره‌های مربیگری با توجه به نقش پراهمیت مربیان در توسعه ورزش و اجتناب‌ناپذیری آسیب‌های ورزشی تأکید داشتند. امروزه، فقدان دانش فنی مربیان ورزشی در آموزش مهارت‌ها به هنرجویان، خطر صدمه و ناامیدی را برای هنرجویان رشته‌های ورزشی در پی دارد؛ هرچه مربیان ورزشی، دانش فنی خود را در قبال هنرجویان رشته‌های ورزشی افزایش دهند، هم مربی و هم هنرجو در مسیر صحیح تربیت گام بر می‌دارند و از ورزش‌کردن لذت بیشتری خواهند برد. مربیگری ورزشی نیز مانند هر حرفه دیگری فراز و نشیب‌هایی دارد. احتمال موفقیت برای آن دسته از مربیانی که مهارت‌های ورزشی را به نحو مؤثرتری به هنرجویان خود آموزش داده و اشتیاق و عواطف آن‌ها را پرورش می‌دهند، بیشتر از مربیانی است که از عهده این کار بر نمی‌آیند. مربیان ورزشی موفق علاوه بر دانش فنی و استادی در فنون و مهارت‌های ورزشی، می‌دانند چگونه این مهارت‌ها را به نحو مطلوب به هنرجویان خود انتقال و آموزش دهند. مربیان ورزشی موفق و آگاه به هنرجویان خود کمک می‌کنند تا از تسلط یافتن بر مهارت‌های جدید ورزشی، رقابت با دیگران و داشتن احساس خوب نسبت به خود لذت ببرند. در نهایت، مربیان ورزشی علاوه بر آموزش مهارت‌های ورزشی به هنرجویان، مهارت‌هایی که برای زندگی در جامعه لازم است را نیز به هنرجویان خود می‌آموزند. بنابراین، پیشنهاد می‌گردد که مربیان ورزشی برای توسعه میزان دانش فنی و افزایش دانش فنی مربیگری خود در قبال هنرجویان، در دوره‌های دانش‌افزایی، همایش‌ها، کنگره‌ها و دوره‌های بازآموزی حضور فعالی داشته باشند و مسئولان و مدیران ورزش کشور نیز با حمایت‌های مالی و معنوی خود، قشر زحمتکش مربیان ورزشی را پشتیبانی نمایند.

منابع

- آذربانی، احمد؛ کلانتری، رضا. (۱۳۹۳). اصول و مبانی تربیت بدنی و ورزش. *انتشارات آبیژ،* ویرایش سوم.
- باقری، افسانه؛ شریفی‌فر، فریده؛ زرگر، طیبه؛ صفانیا، علی‌محمد. (۱۳۹۹). همبستگی ادراک از شایستگی مربی، جو انگیزشی با اشتیاق به ورزش در ورزشکاران. *نشریه مدیریت ارتقای سلامت،* دوره ۱۰، شماره ۱، صص ۱۱۵-۱۲۳.
- پورکیانی، محمد؛ حمیدی، مهرزاد؛ گودرزی، محمود؛ خبیری، محمد. (۱۳۹۴). تحلیل اثرگذاری ورزش حرفه‌ای و قهرمانی بر توسعه ورزش. *مطالعات مدیریت ورزشی،* شماره ۴۲، صص ۷۲-۵۵.
- جلالی، امید. (۱۳۹۰). بررسی خشونت در تماشاچیان فوتبال ورزشگاه‌های شهر تهران و ارائه راهکار جهت کنترل آن از دیدگاه مدیران اماکن ورزشی. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج.*
- جلوداری ممقانی، بهرام. (۱۳۹۵). مدیریت دانش: فرایندها، ابزارها و تکنیک‌های استقرار. تهران: *مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران،* چاپ دوم.

۶. سلامی، مهرداد؛ کاظمی، حسن. (۱۳۹۷). مسئولیت مدنی مربیان و معلمان ورزش در قبال ورزشکاران و دانش‌آموزان. *کانون وکلای دادگستری اردبیل*. شماره ۵ و ۶، صص ۱۲۹-۱۵۱.
۷. فرهادفر، الهام. (۱۳۹۲). تاریخ تربیت بدنی و ورزش. تهران: *انتشارات بامداد کتاب*، چاپ چهارم.
۸. قاسمی، حمید؛ ادیب، فرشته؛ اخگری، محمد؛ و همکاران. (۱۴۰۰). مرجع پژوهش. تهران: *انتشارات اندیشه‌آرا*، چاپ دوم.
۹. قدیمی، بهرام؛ شکاری، شیوا؛ تجرد، ابوالفضل؛ امیری مقدم، مرجان. (۱۳۹۶). نظریه‌های کلاسیک و مدرن در جامعه‌شناسی ورزش. تهران: *انتشارات جامعه‌شناسان*، چاپ اول.
۱۰. مطلبی، نبی؛ باقری لنگرانی، کامران؛ داودزاده، سیده کاملیا؛ عنبری، مهدی. (۱۳۹۷). بررسی مؤلفه‌های تأثیرگذار فضای مجازی بر توسعه ورزش. *مجله پزشکی ورزشی آسیا*، مرکز تحقیقات سیاست‌گذاری سلامت دانشگاه علوم پزشکی شیراز.
۱۱. موتمنی، علیرضا؛ همتی، امین؛ مرادی، هادی. (۱۳۹۳). شناسایی و اولویت‌بندی موانع پیش روی بانوان در انجام فعالیت‌های ورزشی. *مطالعات مدیریت ورزشی*، شماره ۲۴، صص ۱۱۱-۱۳۰.
۱۲. نوروزی، فواد. (۱۳۹۴). بررسی نقش و جایگاه مربیان در حوزه ورزش حرفه‌ای. *اولین همایش ملی علوم ورزشی نوین، ورزش حرفه‌ای و ارتقاء تندرستی*، گنبد کاووس.
۱۳. یوسفی، سعید؛ زرکی، پرستو؛ شریفیان، اسماعیل. (۱۳۹۷). ارزیابی دانش مربیان ورزش درباره کمک‌های اولیه به ورزشکاران آسیب‌دیده در میداين ورزشی. *پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی*، دوره ۲، شماره ۱، صص ۱۵۱-۱۶۲.
14. Drakou, A., Kambitsis, C., Charachousou, Y., & Tzetzis, G. (2006). Exploring life satisfaction of sport coaches in Greece. *European Sport Management Quarterly*, 6 (3): 239-252.
15. Eys, MA., Carron, AV., Beauchamp, MR., & Brays, SR. (2005). Athletes' perceptions of the sources of role ambiguity. *Small Group Research*, 36 (4): 383- 403.
16. Hamer, M., Weiler, R., & Stamatakis, E. (2014). Watching sport on television, physical activity, and risk of obesity in older adults. *BMC Public Health*, 14 (1): 1-4.
17. Jaarsma, Eva A., Dekker, Rienk., Koopmans, Steven A., Dijkstra, Pieter U., & Jan H.B. Geertzen. (2014). "Barriers to and Facilitators of Sports Participation in People with Visual Impairments". *Adapted Physical Activity Quarterly*, 31: 240-264.
18. Reynders, B., Vansteenkiste, M., Van Puyenbroeck, S., & Vande Broek, G. (2019). Coaching the coach: Intervention effects on need-supportive coaching behavior and athlete motivation and engagement. *Psychology of Sport and Exercise*. 1-49.
19. Stebbings, J., Taylor, IM., & Spray, CM. (2016). Interpersonal mechanisms explaining the transfer of well-and ill-being in coach athlete dyads. *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 38 (3): 292-304.

Evaluation of Technical Knowledge of Gilan Coaches vs Sports Trainees

Jalil Pourzarnegar*

PhD, PhD of Sport Management, Tehran University, Iran

Abstract

Sport is one of the issues that is discussed in different titles around the world and a large group of people deal with it in various forms. The aim of this study was to Assessment of the Technical Knowledge of Coaches for Sports Students in Guilan Province. This research is quantitative and descriptive-survey. The statistical population of the present study consisted of active sports coaches of sports clubs in Guilan province and statistical samples were determined in clusters and participated in completing the study. The research data collection tool is a questionnaire which consists of two parts: in the first part, the demographic characteristics of the instructors and in the second part, the technical knowledge of the instructors towards their students. Descriptive and inferential statistical methods have been used to analyze the research data. The results showed that the technical knowledge of sports coaches in Guilan province towards sports students in the areas of scientific and basic education ($t = 4.47$ and $\alpha = 0.05$), exercise targeting ($t = 4.32$ and $\alpha = 0.05$), facilitation of learning process ($t = 4.11$ and $\alpha = 0.05$), induction of healthy competition spirit ($t = 3.65$ and $\alpha = 0.05$), improvement of sports skills ($t = 3.52$ and $\alpha = 0.05$), and first aid ($t = 3.28$ and $\alpha = 0.05$), have been evaluated as appropriate and there is no significant difference between the technical knowledge of male and female sports coaches in Guilan province compared to sports students. It is suggested that sports coaches take an active part in knowledge-enhancing courses, conferences, congresses, and refresher courses to develop their technical knowledge and increase their coaching knowledge for students.

Keywords: Assessment, Technical Knowledge, Coach, Student, Sport.

Corresponding author's email: (pourzarnegar.1361@ut.ac.ir)